

Полтавець Г.Ю., ст. гр. ФКв – 12
Науковий керівник:
Ст. викл. кафедри ЕАіФ Лісовенкова І. М.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

Банкрутство підприємства є одним із можливих результатів його економічної неспроможності, коли вичерпані інші можливі шляхи поліпшення фінансового становища. На сьогоднішній день для більшості українських підприємств характерним є більш або менш однакове коло проблем: зміна економічного середовища, в якому вони існують; втрата традиційних ринків збуту власної продукції; зміна системи планування і, як результат – порушення ритмічності виробничої діяльності; нестабільність правового поля.

Пасив балансу є дзеркалом роботи підприємства. Симптомом неблагополуччя є збільшення заборгованості підприємства постачальникам і кредиторам, старіння кредиторських рахунків, перевага кредиторської заборгованості над дебіторською.

Ознаки банкрутства можна розділити на дві групи. До першої групи відносяться показники, що свідчать про можливі фінансові утруднення і ймовірність банкрутства в недалекому майбутньому. В другу групу входять показники, несприятливі значення яких не дають підстави розглядати поточний фінансовий стан як критичний, але сигналізують про можливість різкого його погіршення в майбутньому при неприйнятті дієвих заходів.

Найбільш відомими методиками, що відносяться до першого підходу, є: метод Аргенти (А-рахунок), або оцінки ймовірності краху; метод Скоуна; методика компанії ERNST&WHINNEY; методика якісного аналізу В.В. Ковальова. Ці методики засновані на якісній оцінці ймовірності банкрутства підприємств.

До другого підходу відносяться методи прогнозування ймовірності банкрутства, засновані на побудові економіко-математичних моделей. Найбільше часто застосовуваним на практиці є дискримінантний аналіз. Найбільш відомими методами, заснованими на побудові дискримінантної функції, є: моделі оцінки ймовірності банкрутства на основі Z-критерію Е. Альтмана; модель оцінки фінансового стану Р. Ліса; прогнозна модель Дж. Таффлера; модель Фулмера; галузеві моделі оцінки ймовірності банкрутства і т. ін.

Для оцінки ймовірності банкрутства у вітчизняній практиці використовується система коефіцієнтів: коефіцієнт поточної ліквідності; коефіцієнт забезпеченості власними коштами; коефіцієнт відновлення платоспроможності. Поряд з наведеною вище формою діагностики банкрутства використовується також балансовий метод оцінки фінансового стану та загрози банкрутства, ще його називають «Модель В.В. Ковальова». Проте жодна з них не може претендувати на використання як універсальна.

Розглянуті методики не надають даних про детальний період настання банкрутства, однак вони показують реальні проблеми та можливості настання банкрутства. Для забезпечення більшої об'єктивності результатів аналізу діагностика банкрутства вітчизняних підприємств має базуватися на таких принципах: необхідність поєднання в процесі аналізу кількісних та якісних критеріїв; врахування особливостей розвитку економічних циклів у певній галузі; узагальнення світового досвіду в розробці методичного інструментарію діагностики банкрутства та комплексний інтегральний підхід до оцінювання фінансового стану підприємств.

Список літератури:

1. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа для діагностики його банкрутства//Актуальні проблеми економіки.-2006.-№ 6.-С. 180-182.
2. Колесар К.Г. Моделі діагностики банкрутства підприємств України / Економіст, 2002 №10 – с.60.
3. Лепейко Т.І. Аналіз сучасних методик прогнозування ймовірності банкрутства підприємства/ Т.І. Лепейко, Т.О. Доценко //Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць, № 1(10)2011.